

30-07-2018

Beste mensen,

Voorlopig zal dit de laatste mail zijn van het Vaarweg-Drachten-Forum, want meer nieuws is voorlopig niet te verwachten. De aanleiding tot deze mail is de '[Standvanzakenbrief](#)' van Gedeputeerde Staten (GS) aan de Statenleden dd 17-7-2018'. Deze brief is openbaar, en meldt dat wij tot in het tweede kwartaal van 2019 geduld zullen moeten hebben om besluiten van GS te vernemen over de Friese vaarwegen.

Deze brief onderstreept enkele belangwekkende uitspraken van GS, en daar zijn we blij mee, al ontkomen wij als Forum niet aan het plaatsen van enkele kritische kanttekeningen bij deze brief, en m.n. bij enkele strofes uit dit schrijven die betrekking hebben op de Vaarweg Drachten – zie hieronder in blauw, met **(door ons) vet gedrukt** de belangrijkste punten:

GS: "In het tweede kwartaal van 2019 leggen we u ter besluitvorming de startnotitie voor. **We beschouwen dit als go/no go -moment voor het gebiedsontwikkelingsproces.** In de startnotitie wordt ook een scenario opgenomen waarin geen sprake is van een nieuwe beroepsvaarweg naar Drachten. **Onderdeel van deze notitie zijn afspraken met projectpartners over cofinanciering** in de vorm van een resultaatverplichting".

Dit gaat er dus over of en hoe een nieuwe vaarweg Drachten tóch gerealiseerd zou kunnen worden, namelijk door een financiële inzet door hen (gemeente en bedrijven) die zo'n vaarweg wensen. Oftewel 'Wie doet er nog een duit in het ponkje om koste wat kost toch nog een Va vaarweg te realiseren?'

En verwonderlijk is, dat GS zich hierbij nog steeds niet afvraagt **óf** zo'n nieuwe vaarweg eigenlijk wel wenselijk is voor Fryslân en **óf** het belang van de Friese bevolking hiermee wel gediend is. Vreemd ja, want de argumenten tégen zo'n vaarweg zijn duidelijk, en zijn toetsbaar onderbouwd, terwijl **de meeste argumenten vóór zo'n vaarweg ongefundeerd zijn, of een onderbouwing hebben die aanwijsbaar niet blijkt te kloppen** bij kritische beschouwing. Op onze website < www.vaarweg-drachten-forum.weebly.com > hebben we dit voor u (en voor GS) helder uit de doeken gedaan. Het niet-onafhankelijke recente Procap rapport zal in belangrijke mate debet zijn aan deze dubieuze provinciale opstelling.

Inderdaad vreemd, dat GS een zo belangrijk provinciaal besluit in handen legt van een gemeentelijke overheid en een paar bulk-industriëlen in plaats van zélf een goed afgewogen keuze te durven maken op inhoudelijke gronden. Nu dreigt deze keuze dus af te hangen van de gretigheid waarmee enkelingen bereid zijn het benodigde geld toe te zeggen met de bedoeling daar financieel beter van te worden. Een vervreemdend opportunisme, waarmee door zo'n vaarweg een goed producerende polder dreigt onder water te komen staan, een fietsroute opgeofferd wordt, er ernstige schade aan natuur en milieu (Alde Feanen en De Burd) wordt aangericht, en de recreatie op de Ee-meren (én het economisch belang daarvan) flink wordt geschaad. Oftewel al deze Friese belangen dreigen **blijvend** ondergeschikt te worden gemaakt aan een **tijdelijk** voordeel voor enkele bulk-verwerkende bedrijven.

Dit is zó vreemd, dat wij als kritisch Forum, dan ook benieuwd zijn naar die "**afspraken met projectpartners over cofinanciering**". Betreft dit alleen afspraken die nog gemaakt gaan worden, of zijn er wellicht al eerder afspraken gemaakt? Want een provinciale opstelling die de wens van een paar industriëlen zo onkritisch volgt zónder het brede belang van Fryslân voorop te stellen, dat roept vragen op. Waarom heeft GS juist **die cruciale vraag "of deze vaarweg wel ten goede komt aan de bevolking van Fryslân – of niet"**, steeds ontweken? En waarom is deze voor de bevolking zo wezenlijke vraag nog steeds niet interessant voor het Provinciebestuur, terwijl ze daar bij herhaling op gewezen is?

GS: “Zoals toegezegd, **beschouwen we bedrijfsverplaatsing als een van de alternatieven** voor een nieuwe beroepsvaarweg. Naar aanleiding van de aangenomen amendementen nemen we de volgende punten ook mee.

- Expliciet **aandacht voor veiligheid** op het traject De Veenhoop — Drachten en de nieuwe **kruising** bij de Greft (amendement 9).
- We hanteren als **terugvaloptie** het verbeteren van de veiligheid op het huidige traject voor klasse IV scheepvaart, Drachten - De Veenhoop - Earnewald (amendement 10).
- We geven in de startnotitie expliciet aan hoe **de mienskip** betrokken wordt bij het gebiedsproces en op welke manier men zeggenschap heeft over het project “.

Positief hierin is de **toezegging, dat de mogelijkheid van bedrijfsverplaatsing** meegenomen wordt. Deze belangrijke optie dient namelijk niet alleen het belang van de bulk-verwerkende bedrijven op de lange termijn, maar kan zorgen voor een volwaardige overslaghaven – ook voor containers – centraal in Fryslân. Wil zo’n besluitvorming kans van slagen hebben, dan zal ook de Gemeente Smallingerland wel dienen te participeren in dit project – want fiscaal vormt die bulk op dit moment nog een belangrijke inkomstenbron voor de gemeentekas. Wij hopen te mogen verwachten, dat de opdracht tot onderzoek naar deze mogelijkheid van verplaatsing zal gaan naar een onafhankelijk, ter zake deskundig en niet-bevooroordeeld bureau (geen vanzelfsprekendheid na het uitermate discutabele Procap ‘onderzoek’).

Verder zijn wij blij met de geplande aandacht voor **veiligheid, al geeft het te denken** dat in voornoemde zin weer op onprofessionele wijze de nadruk op kruisingen wordt gelegd.

Daarom nog maar eens de professionele mening over de **werkelijke gevaren**:

Het belangrijkste gevaar zit hem niet in kruisingen – deze zijn redelijk goed te reguleren. Het belangrijkste gevaar zit hem in de **onervarenheid van de meeste watertoeristen**. Dit is een probleem dat eerder toe- dan af gaat nemen, doordat onze cultuur van eigen-boot-bezit nu al in belangrijke mate is gekanteld naar huren – overigens een extra economische factor voor Fryslân:

- Toeristen kijken niet achterom en missen een oplopend vrachtschip.
- Zij kunnen de snelheid van een vrachtschip niet inschatten.
- Zeilend kruisen zij met het grootste gemak de vaargeul.

En wil je als Provincie aantrekkelijk blijven voor watertoeristen, dan zal je met hen rekening dienen te houden. Want watertoeristen komen hier om te ontspannen, en niet om zich steeds te moeten bekommeren om gevaarlijk vaarverkeer. Recreëren in allerlei vormen, en dus ook spelevaren moet op de meren gewoon mogelijk zijn en blijven – dit inderdaad niet op het PM-kanaal of andere V^a vaarwegen.

De term “**terugvaloptie**” in deze brief van GS is tekenend. Het maakt duidelijk, dat de Gedeputeerde in principe al heeft gekozen voor een nieuwe vaarweg naar Drachten. En dat zij alleen in de uitkomst dat het ‘ponkje’ tegen die tijd niet vol genoeg zou blijken te zijn, zij in haar keuze ‘terugvalt’ op het huidige traject. De waterrecreatie, die elders in Fryslân zelfs zó belangrijk gevonden wordt dat er aquaducten voor gebouwd zijn, schuift hiermee letterlijk naar het tweede plan.

Over het verwarrende gebruik van ‘**de mienskip**’ zal ik het hier niet meer hebben. Dit begrip is tot dusverre door GS te pas en vooral te onpas gebruikt zonder dat deze mensen en organisaties hierover ook maar enigszins verantwoording hoefden of zelfs maar kónden

afleggen. Het vermelden van meningen en standpunten als zijnde ‘afkomstig van De Mienskip’ zonder ook maar de mogelijkheid dit te kunnen toetsen, valt o.i. buiten de rechtsstatelijke orde.

Deze mail de laatste Forumbrief? Ja inderdaad, en wel tot er nieuwe gegevens of besluiten te verwachten zijn. Vergeet ook onze website www.vaarweg-drachten-forum.weebly.com vooral niet. Recent hebben we hier nog eens de belangrijkste punten waarin we **misleid worden** onder elkaar gezet. En in **Nieuws** blijven we alle ontwikkelingen volgen.

Omdat deze website ook voor nieuwe onderzoekers van belang is voor het vinden van goed onderbouwde gegevens, blijven we hem onderhouden tot na het vaarwegen besluit van GS in het voorjaar van 2019.

We blijven dus benieuwd naar nieuwe ontwikkelingen of verbeteringen in onze taak tot ‘fact-checking’. Blijf alsjeblieft alert en houd ons allen op de hoogte van nieuwe ‘weetjes’ via uw Forum- en web-redacteur – met vriendelijke groeten, Marchinus Hofkamp.